

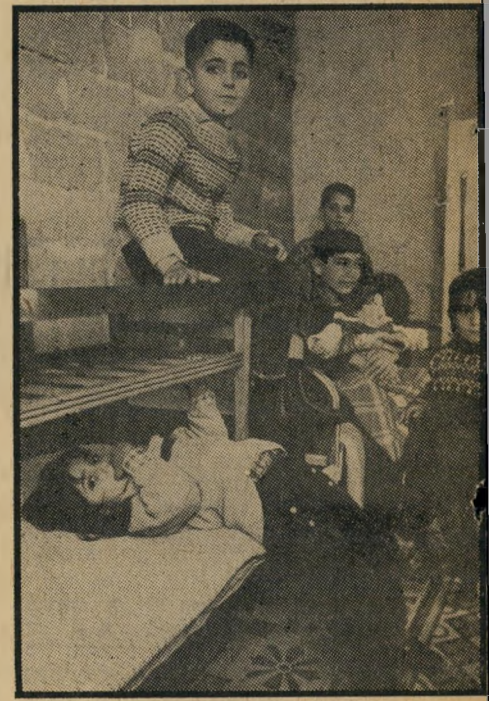
רה, עבר לדירה שכורה בת חדר. אז היו לו כבר שלושה ילדים והחדר נראה מרוחה. אבל כאיש דתי, העמיד נחום מדי שנה צאצא נוסף, עד שהתמלא החדר ילדים. עוד לפני שבע שנים, כשהיו לו רק שבעה ילדים, ניסה אידריס להחליף את מקום מגוריו. "הלכתי לעזרה-סוציאלית ודרשתי שיעזרו לי לעזוב את המקום הזה. אי-אפשר שכולנו נחיה בחדר אחד. הם התחילו לשלוח אותי לכל מיני משרדים. הלכתי. עד היום אני הולך. לא נשאר משרד בחיפה שלא הייתי בו".

לבסוף, כשכלו כל הקיצוני, החליט אידריס לפנות לראש-הממשלה לוי אשכול עצמו. "כתבתי לאשכול. סיפרתי לו הכל. הוא ענה לי, אני אחזיק את העניינים שלך בידיים שלי, כתב. אחרי שישה חודשים קיבלתי מכתב ממשרד-השיכון לבוא אליהם. הם הוציאו את המכתב של אשכול בו ביקש לעזור לי".

★ ★ ★
אמכטיה - כבית-שימוש

בן שרדי-השיכון דווקא היה מוכן לעזור לאידריס. הוא היה מוכן לסדר לו הלוואה של 6000 ל"י בלי ריבית בתשלומים של 40 ל"י לחודש. "מה אני אעשה עם 6000 ל"י?" אמר אידריס, "זה בקושי יספיק לי לשכור בדמי-מפתח דירה של חדר אחד גם היא. אמרתי להם: תקנו לי בית ישן של ערבים, שיהיה שם מספיק מקום לילדים שלי - שניים או שלושה חדרים ואני אשלם אפילו 60 ל"י לחודש. לזה הם לא הסכימו".

כתבתי עוד מכתב לאשכול. טוב,

במסדרון

מתגוררים ילדיו הגדול לים יותר של נחום אידריס, מאחר שחדרו האחד אינו מספיק לאכילס את כולם. כאן הם מופקדים לרוחות.

אחרי כמה חודשים, קראו לי למשרד-השיכון. עכשיו גם אמרו לי שאמרו את החדר בו אני גר. עמידר העריכה אותו בארבע וחצי אלף. אבל אף אחד לא מוכן לתת לי בשבילו אפילו שלוש אלף. באים, רואים את בתי-השימוש בפרוודור ובורחים. "הלכתי שוב לעזרה-סוציאלית. אמרו לי שמוכנים לתת לי עוד הלוואה של ששת אלפים ל"י בריבית של 12%. אמרתי להם: להלוואה אני יכול אפילו מאה אלף, אבל מאיפה אני אחזיר? פניתי לאבא חושי. שוב אמר לי אותו הדבר. אם יתנו לי הלוואה של 20 אלף אני אסדר. אבל שזה יהיה חוב אחד. הילדים יגדלו, המצב ישתנה. עכשיו אני משלם מיסים 80 ל"י לחודש. לפעמים אני הולך ברגל לעבודה כי אין לי כסף לבסוף. לעבודה אני לא לוקח אוכל - אין מה לקחת. הבת הגדולה רצחה ללכת לתיכון. לא היה לנו כסף לקנות לה תלבושת אחידה והיא הפסידה שנה. אני כבר 13 שנה לא הלכתי לקולנוע. במקום שתי לירות כרטיס אני אקנה חמישה לחמים לילדים!"

"כשאני ישן קצת לפעמים אחרי העבודה, כל הילדים עלי: אחד על הרגליים, אחד על הראש, אחד על הגב. אין מקום. אני אפילו לא יכול לשחק עם הילדים. רק צועק. תמיד תופס עצבים. אחרי העבודה אני מתפלל כי

ארבעה על ארבעה

מטריס, אלה הן מידותיו של החדר בו מתגוררת משפחת אידריס בת 14 הנפשות. שצולם בעדשת רחבה.

עיר-הדג, נראה החדר גדול מכפי שהוא באמת, כיוון שהעדשה קולטת את מידותיו בצורה תלת-ממדית. בחדר זה ישנים בני המשפחה על ארבע מיטות. הבנים הגדולים ישנים במסדרון.

פעם בא גבאי לבית-הכנסת של אידריס. סיפר על המיסיונרים העושים נפשות בקרב משפחות דלות, ואמר שבנו ישיבה בתל-אביב כדי לעזור במלחמה ב"מיסיון. קם נחום אידריס ואמר: "אני אומנם יהודי דתי, אבל מוכן לעבור אליהם בתנאי שיתנו לי לעזוב את הארץ". אמר הגבאי: "נעזור לך. תן לי את הבן הגדול ואכניס אותו לישיבה". ענה לו אידריס: "מה יתן לי אם תיקח רק ילד אחד? לא איכפת לי

מבט החוצה

דרך חדר-המדרגות משקיפה אחת מבנותיו של נחום אידריס אל העולם החיצון, מבעד לבית הישן וההרוס בו היא מתגוררת מאז לידתה. אילו מחשבות חולפות במוחה למראה הנשקף לפניה? קינאה? או שמא טינה?